

Kandidáti na udelenie ocenenia ČESTNÉ OBČIANSTVO MESTA A CENA MESTA

v zmysle Štatútu mesta Banská Bystrica, deviata časť, Verejné ocenenia a kronika mesta

Čl. 1 Čestné občianstvo mesta

- 1) Fyzickým osobám, ktoré sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili vo vzťahu k mestu a jeho obyvateľom, podieľali sa na rozvoji priateľstva medzi národmi, alebo ktoré obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonmi – môže mestské zastupiteľstvo udeliť Čestné občianstvo Mesta Banská Bystrica.
- 2) Čestné občianstvo sa môže udeliť aj cudzím štátnym príslušníkom.
- 3) Čestné občianstvo sa v odôvodnených prípadoch môže udeliť in memoriam.
- 4) O udelení čestného občianstva sa vydáva listina, ktorú podpisuje primátor a ktorá sa signuje pečaťou mesta. Ak je poctený cudzí štátny príslušník, možno vyhotoviť listinu dvojjazyčne tak, že druhé vyhotovenie je v jazyku pocteného, resp. v niektorom svetovom jazyku.
- 5) Odovzdanie listiny poctenému sa vykonáva slávnostným spôsobom.
- 6) Mestské zastupiteľstvo môže udelené čestné občianstvo odňať, ak zo závažných dôvodov nie je občan tejto pocty hodný.

Čl. 2 Cena mesta

Cenu mesta možno udeliť jednotlivcom, kolektívom, skupinám osôb, inštitúciám a právnickým osobám s trvalým pobytom v SR, a to pri významných jubileánoch alebo výročiach.

- 1) Cena mesta sa udeľuje za:
 - a) vynikajúce tvorivé výkony a významné výsledky vedeckej, technickej, umeleckej, publicistickej a verejno-prospešnej činnosti
 - b) činnosť osôb, ktoré sa významným spôsobom pričinili o hospodársky, kultúrny a športový rozvoj mesta, jeho propagáciu v zahraničí
 - c) činnosť osôb pri záchrane ľudských životov, majetku mesta a jeho občanov
- 2) Návrhy na udelenie ceny môžu mestskému zastupiteľstvu predkladať: primátor mesta, poslanci mestského zastupiteľstva a občania mesta s odôvodnením návrhu.
- 3) O udelení ceny rozhoduje mestské zastupiteľstvo.
- 4) Cena sa môže udeliť jednotlivcovi i po jeho smrti – in memoriam. V takomto prípade sa cena odovzdá rodinným príslušníkom oceneného.

ČESTNÉ OBČIANSTVO

1. Profesor Imrich Ďurica, in memoriam

Profesor Imrich Ďurica sa narodil v Detve. Vyštudoval Gymnázium v Banskej Bystrici a teológiu na Univerzite Komenského v Bratislave. Pôsobil ako kaplán a stredoškolský profesor vo viacerých mestách a obciach na Slovensku. V rokoch 1949 – 1950 si ho banskobystrický biskup Andrej Šábik vybral za aktuára v Banskej Bystrici. Tu bol zatknutý Štátou bezpečnosťou a za vieru bol odsúdený na 10 rokov. A ni po prepustení z väzenia mu totalitný režim nedovolil pôsobiť ako knazovi. V čase politického odmäku sa dostal do nášho mesta za správcu katedrálneho kostola

(1969 – 1990) a správcu farnosti (1982 – 1986). Vtedajší biskup Jozef Ferenc ho vymenoval v roku 1974 za čestného kanonika.

V 70. rokoch minulého storočia, kým to režim toleroval, vyučoval náboženstvo. Krstil, sobášil, pochovával, spovedal, pripravoval deti na prijatie sviatostí, opravoval sakrálne stavby, ako mu to štát dovolil a ako mu stačili sily. Na požiadanie tajne krstil deti komunistov a učiteľiek. Profesora Imricha Ďuricu pripomína pamätná tabuľa umiestnená na Rímskokatolíckom úrade na Námestí Štefana Moyzesa v Banskej Bystrici, kde sa uvádza:

„V tejto budove pôsobil v rokoch 1982 – 1986 kanonik-kňaz Imrich Ďurica (1915 – 1992). V 50. rokoch bol komunistickým režimom nespravodlivý odsúdený na 10 rokov väzenia a 5 rokov straty občianskych práv. Nespravodlivý trest si odpykal v plnom rozsahu v rôznych väzniciach, napríklad aj v Jáchymove pri úprave uránovej rudy.“

Nominácia na ocenenie tohto vynikajúceho muža nášho mesta, ktorý mal k nemu a Banskobystričanom vrúcný vzťah, bola spracovaná a podaná pri príležitosti 100. výročia jeho narodenia.

Navrhujete: Mgr. Katarína Holecová

CENA MESTA – kandidáti

Kategória – jednotlivec

2. Jana Kremnická

Učiteľka na Základnej škole Radvanská 1 v Banskej Bystrici, kde učí 1. - 4. ročník anglický jazyk, matematiku a slovenský jazyk. V rokoch 2009 – 2012 absolvovala rozširujúce štúdium zamerané na pedagogickú spôsobilosť. Vo svojich žiakoch vidí predovšetkým budúce osobnosti s vlastnými názormi, citmi a fantáziou. Zdieľa názor, že deti nás neustále pozorujú. Je iba na nás dospelych, aké postoje im ukážeme, čomu veríme a ako sa k sebe správame. Považuje za dôležité, aby sa deťom ukázala úprimnosť, čestnosť a zmysel pre spravodlivosť. Myslí si, že úcta a prejavený cit voči dieťaťu, nás záujem o jeho detské starosti, s ktorými sa nevie vysporiadať, sa nám vráti v podobe budúceho úspechu, a to považuje za najväčší prejav vdăky. Verí tomu, že učitelia majú v rukách hodnoty, ktoré si deti od nich prevezmú.

Navrhujete: Leo Podstanický

3. Prof. MUDr. Miroslav Galanda, Csc.

Prof. MUDr. Miroslav Galanda dosiahol vynikajúce výsledky vo vedeckej činnosti a pri záchrane ľudských životov. Založil prvé neurochirurgické pracovisko v stredoslovenskom regióne, v súčasnosti Neurochirurgická klinika SZU v Rooseveltovej nemocnici, ktorá poskytuje liečebnú starostlivosť v plnom rozsahu v oblasti mozgu, miechy aj v spinálnej neurochirurgii. Prispel k zavedeniu neurostimulačných metód v neurochirurgii, vypracoval metódu hĺbkovej chronickej stimulácie v oblasti mozočka na ovplyvnenie príznakov detskej obrny, kortikálnej aj subkortikálnej metódy stimulácie nervových štruktúr špeciálne navrhnutou elektródou pri mikroneurochirurgických výkonoch s využitím neuronavigácie, ktoré uplatňuje najmä pri liečení zložitých tumorov či cievnych malformácií mozgu a miechy. Svoje skúsenosti a výsledky liečenia prezentoval na Európskych aj Svetových neurochirurgických kongresoch i mnohých podujatiach zahraničných neurochirurgických spoločností. Kladie dôraz na vzdelávanie stredného zdravotníckeho personálu a empatický prístup k pacientom.

Prof. MUDr. Miroslav Galanda, CSc. oslávil tento rok okrúhle životné jubileum 70 rokov.

Navrhuje: Lubica Vážna

4. Anna Benková

Pani Anna Benková pracuje v Lekárskej knižnici, v odd.ved.informácií FNsP F.D.Roosevelta od roku 1987. Je absolventkou strednej nadstavbovej knihovníckej školy. Po ukončení štúdia až do roku 1987 pracovala v Štátnej vedeckej knižnici. V Lekárskej knižnici pracuje na úseku výpožičných služieb a svoju prácu vykonáva s nesmiernym zaujatím, nasadením a veľmi svedomito. Svojou prácou, ktorá je pre bežného človeka v podstate neviditeľná, prispela a stále prispieva ku kvalitnému vzdelávaniu najmä stredných zdravotníckych pracovníkov, teda sestier, fyzioterapeutov a záchranárov. Po vzniku FZ SZU v Banskej Bystrici, ktorá najsikôr nemala niekoľko rokov knižnicu, pomáhala stovkám študujúcich. Vo svojej práci pokračuje s neutíchajúcim úsilím. Aj vďaka nej si vzdelanie doplnili aj mnohí vedúci pracovníci sociálnych zariadení, pracovníci kúpeľov a ostatných zdravotníckych zariadení z Banskej Bystrice či okolia (nehovoriac o počiatkoch bystrickej fakulty SZU, kedy sa dozdelávali samotní pedagógovia) a vďaka Anne Benkovej mali vždy perfektne a personalizované pripravenú študijnú literatúru. Jej precíznosť, ochota, znalosti zdravotníckej problematiky sú pre študujúcich skutočne obrovskou pomocou. Svojou prácou p. Benková veľmi pomohla mnohým obyvateľom nášho mesta. Práca v odbornej knižnici je naozaj náročná, vyžaduje veľa vedomostí ale najmä trpežlivosti a osobného nasadenia. Pracovať v odbornej knižnici neznamená len „vybrať štítok a podať knihu“ (ako sa vyjadril istý mladý muž). Je to mravenčia, nikdy nekončiaca práca, kde je treba najprv odborné informácie umne usporiadať, aby sa potom v nich dalo hľadať, a keď príde čitateľ, ktorý je utopený v neprehľadnom mori informácií, alebo nevie nič potrebné nájsť, aby dostal rýchlu a cielenú pomoc v podobe správnej informácie alebo knihy. A toto všetko pani Benková celý svoj profesný život robí. Aj vďaka jej pomoci máme kvalifikovaný odborný zdravotnícky personál. S rovnakým nasadením sa venuje, samozrejme, všetkým čitateľom, ale po vzniku ošetrovateľských fakúlt študujú už temer desaťročie stovky SZP. Na záver by som chcela vyzdvihnúť obetavosť a spoločnosť p.Benkovej: v dnešnej uponáhlanej dobe si na každého čitateľa nájde dostať času, dokáže ho počkať, ak mešká kvôli pacientom, zabezpečí, aby sa odborná literatúra dostala ku študujúcemu načas – jednoducho malé každodenné zázraky.

Navrhuje: PhDr. Viera Kiková, Vedúca Lekárskej knižnice – odd.vedeckých informácií FNsP F.D.Roosevelta

5. MUDr. Ján Hudec

Dlhoročný prednosta hematologického oddelenia Fakultnej nemocnice s Poliklinikou F.D.Roosevelta. Mnohokrát pomhol a stal sa synonymom obetavého postoja k životu. Vybavil darcom krvi zadarmo plaváreň, zľavy na vstup na futbal a na cestovanie MHD. Je stelesnením pojmu darovanie krvi v Banskej Bystrici. Vybudoval plnohodnotný a nie formálny Klub darcov krvi.

Navrhuje: Leo Podstanický

6. Doc. PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová, PhD. z o.z. Centrum dobrovoľníctva

Centrum Dobrovoľníctva oslávilo 15. výročie svojej činnosti. Centrum pomáha prostredníctvom rôznych programov a iniciatív ľuďom všetkých vekových kategórií, zvyšuje záujem ľudí o dobrovoľníctvo a zlepšuje kredit dobrovoľníckej činnosti v povedomí verejnosti. Okrem niekoľkých vlastných programov zameraných najmä na pomoc deťom zo znevýhodneného prostredia, Centrum dobrovoľníctva sprostredkúva dobrovoľníkov iným organizáciám, týchto dobrovoľníkov vzdeláva a pomáha im získať kvalifikáciu pre získanie ďalšieho zamestnania. Dobrovoľníctvo sa vďaka mrväcej práci Alžbetky Brozmanovej Gregorovej, Veroniky Morvayovej, Janky Šolcovej a Idky Adolfovej šíri zlepšuje a pomáha veľkému množstvu neziskových organizácií v meste. Cez tri (budúci rok už 4) dlhodobé dobrovoľnícke programy pomáhajú deťom a mladým v Kotve, Kotvičke, žiakom a učiteľom v špeciálnej základnej škole a mnohým ďalším.

Navrhujete: 1. Matej Brašeň 2. Martina Strmeňová

7. Viliam Pauliny, in memoriam

Viliam Pauliny bol významný slovenský verejný činiteľ, politik a bankár. Narodil sa v Slovenskom Pravne v národne uvedomelej roľnícko – remeselnickej rodine. Už v mladosti chápal, že cesta k politickej slobode musí byť budovaná vzdelanostou a hospodárskou nezávislosťou. Pre svoje panslaviske presvedčenie bol vylúčený zo škôl Uhorska. Vyštudoval preto Obchodnú akadémiu v Prahe. Patril medzi Hlasistov ideoovo inšpirovaných Masarykom, čo ovplyvnilo celú jeho politickú a verejnú budúcnosť.

Svoju prax v bankovníctve začal ako bankový úradník v Tatra banke v Martine v roku 1898. O štyri roky neskôr sa stal účtovníkom Zvolenskej ľudovej banky vo Zvolene. Bol vodcovskou osobnosťou s nezlomnou vôľou zachraňovať pre národ duchovné i hmotné hodnoty. Po neúspešnom zámorskom obchode Tatra banky mal v roku 1913 na starosti jej sanáciu (pol roka ju viedol vo funkciu "direktora"), v dvadsiatych rokoch čisto na báze národoveckej pomáhal pri záchrane Hlinkovej ružomberskej Ľudovej banky, začas bol členom jej správy. V roku 1920 bol vymenovaný za riaditeľa Národnej banky (pokračovateľka Zvolenskej Ľudovej banky), neskôr premenovanej na Stredoslovenskú banku. Bol členom správnych a dozorných rád aj v iných bankách.

Všetky svoje sily a vlohy obetoval pre ČSR. Zastával mnohé vysoké funkcie v štátnych a verejných hospodárskych inštitúciách. Založil a predsedal správnej rade účastinnej spoločnosti Stredoslovenské elektrárne, od roku 1923 bol 15 rokov predsedom Obchodnej a priemyselnej komory v Banskej Bystrici. Presadzoval vytvorenie lepších podmienok hospodárskeho života na strednom Slovensku, žiadal širšiu koncepciu pre rozvoj podnikania, daňovú morálku, ako aj spoluprácu poľnohospodárstva s priemyslom a obchodom. Pracoval ako člen predsedníctva Národnohospodárskej župy stredoslovenskej, člen železničnej, stavebnej, elektrifikačnej, peňažnej a vodohospodárskej štátnej rady. Zaslúžil sa o výstavbu železničných tratí Krupina – Zvolen, Červená Skala – Margecany a Banská Bystrica – Diviaky. Veľkou mierou prispel k rozvoju kúpeľníctva na strednom Slovensku (Sliač, Kováčová). Bol starostom Sokolskej pohronskej župy "Detvan", organizátorom turistických podujatí, predsedom Klubu česko-slovenských turistov a členom čestného výboru SKI-klubu v Banskej Bystrici. Spolupracoval s predstaviteľmi českého hospodárskeho života. Bol funkcionárom Republikánskej strany poľnohospodárskeho a malorolníckeho ľudu, poslancom Národného zhromaždenia v Prahe (1918-1920). Bol nekompromisným zástancom demokracie a zvrchovaných mravných princípov. Prispieval do politických, cirkevných a iných periodík. Redigoval Hronské noviny (1925-1928).

V roku 1938, keď išlo o záchrannu československej myšlienky a politickej jednoty, bol zvolený za

starostu mesta Banská Bystrica (1. 8. 1938- 6. 10. 1938). Pre svoj verejne prezentovaný nesúhlas s rozdelením republiky bol odvolaný zo všetkých verejných funkcií.

Počas 2. svetovej vojny sa zapojil do odboja, bol pri zrode Vianočnej dohody o vzniku ilegálnej SNR. Ked' sa 1. septembra 1944 ujala SNR zákonodarnej a výkonnej moci, vymenovali ho za povereníka SNR pre financie (od 5. 9. 1944) v Banskej Bystrici. Bol jedným z čelných predstaviteľov príprav SNP. Práve v jeho byte v Národnej banke sa stretávali politickí predstavitelia odbojovej skupiny Flora s vojenským vedením (pplk. Ján Golian, pplk. František Urban) pripravujúcim ozbrojené vystúpenie proti kolaborantskému ľudáckemu režimu. Po ústupe SNP bol Viliam Pauliny dňa 14. 11. 1944 zatknutý nemeckou bezpečnostnou políciou v Banskej Bystrici, dňa 21. 11. 1944 bol prevezený do Bratislavu a odtiaľ spolu s generálmi Viestom a Golianom dňa 26. 12. 1944 odtransportovaný do Berlína. Po tomto dátume už nie sú dostupné overené fakty o jeho ďalšom osude. Všetky ďalšie stopy nasvedčujú tomu, že zahynul v roku 1945 v niektorom z koncentračných táborov na území Nemecka.

Cena mesta za rok 2015 pre Viliama Paulinym sa udeľuje za jeho celoživotné úsilie pri presadzovaní základných princípov demokratického a morálne vyspelého slovenského národa, za úsilie hospodárskeho rozvoja stredného Slovenska v medzivojnovom období a jeho aktívnu účasť pri organizovaní SNP. Cena sa udeľuje pri príležitosti 70. výročia jeho úmrtia, in memoriam.

(Spracované podľa: 1. Slovenská encyklopédia, http://sk.wikipedia.org/wiki/Viliam_Pauliny, 2. MALI SME BANKÁROV? (PO STOPÁCH OSOBNOSTÍ), VYDAVATEĽSTVO PRÚDY 1996, Edícia: Peniaze a ľudia, str. 47-50, 3. Tranovský evanjelický kalendár, 1949, str. 139-142, 4.) rodinný archív)

Navrhujete: Hana Kasová, rod. Paulínyová, s rodinou

8. Vladimír Výbošťok

Vladimír Výbošťok je vo veku 68 rokov v kategórii seniorov nad 65 rokov svetovým rekordérom v šprinte na 60 m časom 7,81 sekundy a na 100 m časom 12,37 sekundy. V roku 2013 sa stal trojnásobným víťazom atletickej časti Svetových hier veteránov a získal titul najlepší atlét-veterán Európy.

V roku 2013 napriek zraneniu získal na marcových HME v San Sebastiane bronz v šprinte na 60 a 200 metrov, v júni vyhral stovku na prestížnej Zlatej trete v Ostrave. Na augustových Svetových hrách veteránov v Turíne získal tri zlaté medaily v šprinte na 100 m a 200 m a v skoku do diaľky. Na októbrových MS v Porto Alegre bol strieborný v skoku do diaľky, pri ktorom sa však zranil a nemohol nastúpiť na finále šprintu 100 m, kde bol favoritom. Napokon sa so sebazaprením prebojoval do finále na 200 m, kde skončil na 7. mieste.

Na marcových halových MS v Budapešti získal v roku 2014 striebornú medailu v šprinte na 60 metrov a po zranení bol 7. v skoku do diaľky. V júni zvíťazil na Zlatej trete v Ostrave na 100 metrov medzi veteránmi prepočítaným časom 10,50 sek. Na augustových MS v Izmiri napriek zraneniu získal striebro v šprinte na 100 metrov a bronz v skoku do diaľky. V roku 2015 sa kvôli dvom operáciám kolena ako najlepší veterán zúčastnil iba Zlatej tretry v Ostrave, kde štartovali svetové šprintérske hviezdy aj Usain Bolt a Asafa Powell. V súčasnosti sa Vladimír Výbošťok poctivo pripravuje na ďalšiu novú atletickú sezónu.

Za svoje svetové výkony, ktorými reprezentuje mesto Banská Bystrica, BBSK a Slovensko, ho nazývajú najrýchlejším seniorom planéty alebo aj „slovenským Boltom“ medzi veteránmi, keďže jeho časy v prepočte podľa vekových tabuliek sú porovnatelné s časmi súčasného najlepšieho šprintéra sveta Usaina Bolta.

V decembri 2013 ho v Bratislave vyhlásili druhým slovenským Atlétom roka 2013 v kategórii

veteránov. Je členom Dukly Banská Bystrica. Vo svojej bohatej športovej kariére získal na európskych a svetových šampionátoch veteránov množstvo titulov a ocenení. Za dobrú reprezentáciu mesta Banská Bystrica získal v roku 2008 Cenu primátora, v roku 2013 ocenenie Najlepší športovec mesta v kategórii veteránov a Cenu BBSK. Opakovane je vyhlasovaný najlepším športovcom mesta medzi veteránmi.

Vladimír Výbošťok je 6-násobným majstrom sveta a 16-násobným majstrom Európy. Vo veku 68 rokov je držiteľom 72 medalí, z toho 36 zlatých, 19 strieborných a 17 bronzových (iba z európskych a svetových šampionátov). Štartoval na vrcholných atletických podujatiach atletických veteránov vo Švédsku, Anglicku, USA, Austrálii, Brazílii, Maďarsku, Afrike, Taliansku, Fínsku, Francúzsku, Španielsku, Belgicku, Rakúsku, Poľsku, Maďarsku Nemecku, Slovinsku, Česku, Kanade, Dánsku, Turecku a ďalších krajinách sveta.

Cena mesta Banská Bystrica by bola ocenením jeho dlhoročnej vynikajúcej športovej činnosti spojenej s dosahovaním najlepších svetových výkonov v najkratších sprintoch v hale a spolu s diaľkou aj na otvorenom štadióne, ako reprezentanta Banskej Bystrice a Slovenska šíriaceho vo svete dobré meno nášho mesta s veľkým medzinárodným športovým kreditom. Môže sa stať jednou z populárnych tvárov kandidatúry mesta Banská Bystrica na získanie titulu Európske mesto športu 2017 za seniorov.

Navrhuje: Ing. Miroslav Toman

9. Ing. Juraj Kuniak, MBA.

Uvedený kandidát je významný banskobystrický básnik, prozaik a zakladateľ vydavateľstva Skalná ruža. V jeho bohatej tvorbe sa objavujú diela pre deti a dospelých, preklady diel významných svetových autorov, ako aj diela vydané v cudzích jazykoch. Je držiteľom niekoľkých významných ocenení, napríklad Cena Ivana Kraska za debut Premietanie na viečka (1983), Čestný doktorát literatúry World Academy of Arts and Culture v USA (2006), Prémia Ceny Jána Hollého za umelecký preklad 2013 za preklad diela Walt Whitman: Spev o mne. Návrh je podaný pri príležitosti životného jubilea 60. rokov, ktoré oslavil v tomto roku.

Navrhuje: Peter Mojžita

10. Ing. Arch. Stanislav Dúbravec, CSc.

Ing. Arch. Stanislav Dúbravec, CSc. sa narodil 4. 10. 1928 v Liptovskej Teplej. Po štúdiách na Fakulte architektúry SVŠT v Bratislave sa prestúpil do Banskej Bystrice, kde pôsobí celý život. Od roku 1960 zastával funkciu riaditeľa Krajského pamiatkového strediska v Banskej Bystrici (neskôr premenovaného na Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody – stredisko B. Bystrica /1969-1977/). Od roku 1977 bol zakladateľom a prvým riaditeľom Krajského strediska pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Banskej Bystrici a od roku 1984 do roku 1988 riaditeľom Krajského ústavu štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v B. Bystrici. Okrem záchrany množstva kultúrnych pamiatok na území vtedajšieho Stredoslovenského kraja sa počas svojho aktívneho obdobia ako riaditeľ spomínaných inštitúcií zameral na záchrannu, obnovu a ochranu kultúrnych pamiatok mesta Banská Bystrica.

Medzi jeho najvýznamnejšie zásluhy v rámci mesta patria:

- v rokoch 1959-1960 sa zaslúžil o záchrannu Námestia SNP, ktorého zadné trakty všetkých budov mali byť asanované a na ich miestach postavené panelové sídlisko z historických objektov stojacich na námestí mali byť zachované iba priečelia budov

- v šestdesiatych rokoch boli zásahom S. Dúbravca zreštaurované niektoré domy na námestí SNP – Thurzov dom, Beniczkého dom, Bethlenov dom, či objekty č. 35 a 37 na Dolnej ulici
- v šestdesiatych rokoch úspešne docielil, aby pri výstavbe Pamätníka SNP neboli asanované stredoveké bašty – Másiarska a Pekárska
- záchrana meštianskeho domu č. 7 pred asanovaním pre potreby Zväzu Slovenských architektov
- záchrana meštianskeho domu č. 10 na Lazovnej ulici pred asanovaním a v zreštaurovanom dome založenie úseku Ochrany prírody, ktorý v ňom sídli dodnes
- 1959 – záchrana Hodinovej veže na Námestí SNP pred jej asanáciou, stabilizácia vychýlenia veže a jej generálna oprava vedená S. Dúbravcom
- 1972 - podieľanie sa na záchrane Tihányiovského kaštieľa
- 1973 – podieľanie sa na záchrane Radvanského kaštieľa a príľahlého parku

Ing. Arch. Stanislav Dúbravec, CSC. sa aj napriek vysokému veku 86 rokov stále zaujíma o kultúru a ochranu kult. pamiatok, v súčasnosti však už pasívne. S. Dúbravec bol ocenený viacerými oceneniami (1972 – Zaslúžilý pracovník kultúry; 1988 – Zaslúžilý člen Zväzu slovenských architektov; Ocenenie Ligou a konzulom NDR za spoluprácu na úseku propagácie kultúry; Medaila a čestné uznanie SVŠT v Bratislave; 2010 – Cena Alžbety Guntherovej-Mayerovej za celoživotné dielo a mimoriadny prínos v oblasti ochrany prírody a kultúrneho dedičstva SR). Myslím si, že tento skutočne výnimočný človek by si zaslúžil Cenu mesta Banská Bystrica a to kvôli tomu, že vďaka jeho oddanej celoživotnej práci pre mesto zachránil najväčšie skvosty banskobystrickej architektúry pred ich asanáciou, za čo by mu malo byť mesto vdăčné.

Navrhujete: Mgr. Stanislav Šipkovský

11. Mgr. Mária Galgonová

Mgr. Mária Galgonová, rodáčka zo Svidníka, prežila celý svoj aktívny život v Banskej Bystrici. Po absolvovaní vysokej školy, s výnimkou párov rokov, trvale vyučovala na jednej a tej istej škole – na Základnej škole Slobodného slovenského vysielača v našom meste. Jej pedagogickými rukami prešli mnohé generácie mladých Banskobystričanov, ktorých sa usilovala pripraviť kvalitne do života po stránke odbornej i ľudskej. Excelovala najmä vo výučbe slovenčiny. Brilantne vyučovala gramatiku. Neraz suché predpisy a pravidlá spisovnej slovenčiny vštepovala žiakom názornou výukou, s obrovským nasadením a trpežlivým precvičovaním. Na hodinách literatúry vovádzala mládež do prekrásneho sveta kvalitných kníh so špeciálnym dôrazom na slovenských autorov, najmä štúrovcov a klasikov. Pritom sa jej darilo jemne odsúvať do pozadia výuku takých diel a takých autorov, čo nepredstavovali literárnu špičku, ale vtedajšie zideologizované osnovy. Požadovala čistotu prednesu poézie aj prózy, spisovnosť výberu slov a celkovú kultivovanosť vyjadrovania, čím ona samotná vynikala a bola vzorom. V relatívne mladom veku ju s dôverou akceptovala generácia zaslúžilých odborných učiteľov pôsobiacich v našom meste ešte od medzivojnových čias, akými boli Ol'ga Kráľová, Mária Styková, Valéria Kattošová, Valéria Murgašová, Andrej Chmelík, Ján Kováč a ďalší. V tomto roku sa p. Galgonová dožila 75 rokov.

Navrhovateľ: Zlatica Novotná spolu so spolužiakmi, ktorým bola p. Galgonová triednou učiteľkou v rokoch 1969-1973

12. Igor Chromek

Pán Igor Chromek, bývalý dlhoročný riaditeľ Krajskej hvezdárne v Banskej Bystrici a súčasne aj predseda historickej sekcie Slovenskej astronomickej spoločnosti pri SAV, je človek vysokých morálnych a odborných kvalít, ktoré pravidelne preukazuje pri popularizácii a záchrane kultúrnych pamiatok, ich odbornom vedeckom a historickom spracovaní a sprístupňovaní širokej verejnosti. Je zakladajúcim členom časopisu Bystrický Permon, v ktorom pravidelne publikuje až do dnes. O svojom pracovisku, banskobystrickej hvezdárni, vydal monografiu s názvom: 15 rokov činnosti Ľudovej hvezdárne v Banskej Bystrici. Okrem odborných príspevkov sa venuje aj literárnej tvorbe, kde vydal niekoľko monografií. Je členom literárnej skupiny Litera 2. Pre vedecký i literárny svet poetickou formou sprístupnil skoro zabudnutý príbeh o hvezdárovi Pribicerovi. Pod názvom Hvezdár z medeného mesta tak pre nás všetkých znova objavil starý traktát o kométe, ktorý Pribicer napísal. Pojednanie je najstarším astronomickým dielom napísaným na našom území a v našom meste. Banská Bystrica tak opäťovne nadobudla skoro zabudnuté prvenstvo i v tejto oblasti. Za polstoročie tvorivej činnosti napísal viac než 40 literárnych prác, z toho sú dve drámy a 5 básnických zbierok. Pán Igor Chromek sa narodil 23. januára 1932. V roku 2016 sa dožije 84 rokov.

Navrhujete: PhDr. RNDr. Richard Senček, PhD.

Kategória – kolektív

13. Alliance Française Banská Bystrica

Alliance Française - je dobrovoľná medzinárodná vzdelávacia a kultúrna inštitúcia, ktorá vznikla v roku 1883 v Paríži. Spolužakladateľmi boli takí velikáni ako Louis Pasteur a Victor Hugo. Vo svete má vyše 1000 nezávislých "pobočiek". Sú takmer v každom štáte sveta.

Alliance Française v Banskej Bystrici vznikla pred 25 rokmi, v marci 1990. Od svojho začiatku úzko spolupracuje s Mestom Banská Bystrica, v minulosti aj s VÚC BB, ale hlavne s kultúrnymi a školskými inštitúciami. bola iniciátorom vzniku úspešnej francúzsko-slovenskej bilingválnej sekcie Gymnázia J.G.Tajovského, ktorá za takmer 25 rokov vychovala veľa úspešných diplomatov, lekárov, ekonómov, právnikov pôsobiacich na Slovensku, ale i mimo neho.

Alliance Française v BB ako prvá v porevolučnom Česko-Slovensku obnovila činnosť týchto kultúrnych inštitúcií, ktoré boli po roku 1948 na území ČSR zakázané. Po založení AF v BB vzniklo v Čechách ďalších 7 a na Slovensku ešte 4 Alliance Française. V súčasnosti ostali v SR len dve – AF v Banskej Bystrici a v Košiciach. Ich poslaním okrem výučby francúzskeho jazyka je šírenie francúzskej a frankofónnej kultúry a hlavne spolupráca s našimi kultúrnymi inštitúciami a školami od základných až po vysoké.

V marci 2015 oslávila dobrovoľná, medzinárodná, vzdelávacia a kultúrna inštitúcia Alliance Française 25. výročie svojho vzniku. Pri tejto príležitosti Filmový klub v Banskej Bystrici navrhuje schválenie ocenenia CENA MESTA kandidátovi „Alliance Française“ pod vedením svojho prezidenta Ing. Tomáša Mártona a riaditeľa Thomas Laurenta (Francúzsko).

Navrhovateľ: Ivan Polóny (FK v Banskej Bystrici)

14. OZ Svetielko nádeje

Svetielko nádeje je tím ľudí, pracujúcich pre nádej, ktorú choré deti nikdy nesmú stratit'. Ako hovoria: "Nemôžeme vyliečiť, ale môžeme podávať pomocnú ruku, aby sa kráčalo lepšie." Cieľom ich snahy je zlepšovať kvalitu života detí s onkologickým alebo život limitujúcim ochorením a ich rodín.

Práca OZ Svetielko nádeje spočíva v starostlivosti o deti a rodiny počas liečby a hospitalizácie, v poliečebnej starostlivosti po prepustení domov, pokiaľ je dieťa sledované v špecializovanej ambulancii, no pracuje aj s deťmi a rodinami v rámci paliatívnej starostlivosti.

Medzi ich najväčšie projekty patrí zriadenie prvého detského mobilného hospicu na strednom Slovensku, zriadenie prepravnej služby, ktorá pomáha s dovozom a odvozom detí na vyšetrenia a domov, ale aj na operácie do zahraničia, v areáli nemocnice zakúpili 2-izbový byt, ktorý je k dispozícii rodinám, každoročne organizujú pre deti výlety do Chorvátska, Vysokých Tatier, do Tatralandie, na ranč a mnoho ďalších.

Svetielko nádeje sa stará o detských pacientov z celého stredného Slovenska, teda z Banskobystrického a Žilinského kraja a pôsobí pri Klinike pediatrickej onkológie a hematológie v Banskej Bystrici už od roku 2002.

"Dobrovoľná činnosť tejto organizácie v spolupatričnosti s pozostalými týmto nekončí. Sú im na telefóne nepretržite k dispozícii a v rámci možností im pomáhajú aj finančne, lebo ako je našej verejnosti známe, počas liečby našich drahých detí, sa museli mnohé rodiny zadlžiť. Dva krát do roka organizujú víkendové pobytové, kde sú pozostalým niektorí ich členovia k dispozícii, ako aj psychológovia a veriacim kňaz. Je smutné, že počas liečby detí na onkológii nie je taká možnosť, aby bol chorým a ich príbuzným k dispozícii psychológ. Mala by to byť samozrejmosť."

Toto cestou sa chceme spolu s mojím manželom a celou rodinou združeniu Svetielka nádeje a všetkým jeho členom, čo najsrdečnejšie podčakovať za ich tak záslužnú a obetavú prácu. Určite si zaslúžia uznanie a podporu za ich činnosti od tých, ktorí im môžu uľahčiť ich dobročinnú prácu.
ĎAKUJEME“

(úryvok z listu navrhovateľky)

Navrhovateľka: Tatiana Pohorelá, Mgr. Ingrid Škripeková, Ing. Silvia Žabková

CENA MESTA ALEBO CENA PRIMÁTORA – kandidáti

Kategória – jednotlivec

15. Miloslav Hlaváček

Banskobystrický hudobný skladateľ a aranžér, umelecký šef a zakladateľ dodnes najúspešnejšej banskobystrickej dychovej hudby SELČIANKA - pán Miloslav HLAVÁČEK sa narodil 18. januára 1952 v českom Tábore. Od svojich začiatkov pôsobenia v profesionálnej Vojenskej hudbe v Banskej Bystrici obetavo pracuje pre rozvoj a udržiavanie tradícií dychovej hudby na

Slovensku. Venuje sa aranžérskej a spracovateľskej činnosti najmä v citlivom spracovaní ľudovej piesne, ako aj kompozícii iných autorov pre rôzne zoskupenia dychovej hudby až po veľký dychový orchester. Profesionálne sa popri tom venuje notografiu a napomáha tak pri vydávaní notového materiálu slovenských skladateľov pre dychové orchestre na Slovensku, ale aj v zahraničí. Množstvo jeho aranžmánov i jeho vlastných skladieb bolo nahraných v Slovenskom rozhlase a STV a sú vydané na profesionálnych nosičoch viacerých slovenských dychových hudieb. Banskobystrickú dychovú hudbu Selčianka priviedol dvakrát k titulu najlepšia dychová hudba na Slovensku. Jeho zanietenú prácu si vysoko cení aj Združenie dychových hudieb Slovenska a pri príležitosti jeho životného jubilea mu v roku 2012 iniciovalo udelenie významnej Ceny Karla Pádivého.

Navrhovateľ: Ľuboš Kovačec

16. Mgr. Fedor Mikovič

Mgr. Fedor Mikovič, dlhoročný redaktor Československého rozhlasu (pôsobil v ňom 38 rokov), emeritný riaditeľ Slovenského rozhlasu, štúdio Banská Bystrica (1990 – 1993), spisovateľ literatúry faktu, publicista, moderátor, člen Spolku slovenských spisovateľov, Klubu spisovateľov literatúry faktu a Slovenského syndikátu novinárov, sa narodil 1. júna 1945 v gemerskom mestečku Hnúšťa. V tomto roku si teda pripomenal životné jubileum – sedemdesiatiny narodenia. Detské a chlapčenské letá prežíval v otcovom Liptove – v Ružomberku, časy gymnaziálneho dozrievania v matkinom Gemeri. V roku 1963 sa s rodičmi prestúpil do Banskej Bystrice, ktorá sa natrvalo stala jeho domovom. V slovenskej publicistike sa jeho meno objavuje od roku 1966. Počas okupácie Československa vojskami Varšavskej zmluvy v auguste 1968 sa aktívne zapojil do vysielaania federálnej Rozhlasovej štafety ako redaktor a hlásateľ Slobodného slovenského vysielača Banská Bystrica, ktorý pôsobil v zmysle odkazu svojho predchodcu v povstaleckom roku 1944. Počas tridsiatich ôsmich rokov pôsobenia v Slovenskom rozhlase Fedor Mikovič autorsky pripravil a moderoval bezmála dvetisíc relácií, viac ako dve tisícky publicistických rozhlasových programov a takmer päťsto umelecko-dokumentárnych pásiem, fíčrov, či literárnych kompozícií. Publikoval aj odborné teoretické štúdie z teórie rozhlasovej tvorby. V októbri tohto roka sa Fedor Mikovič stal laureátom národnej Ceny Vojtecha Zamarovského 2015, ktorú mu udelila porota Klubu literatúry faktu na Slovensku za trvalý prínos do slovenskej literatúry faktu.

Navrhovateľ: PhDr. Stanislav Mičev, PhD.

17. Peter Boroš

Peter Boroš sa narodil 17. 2. 1985 v Banskej Bystrici, kde aj býva. Po skončení základnej školy študoval na Gymnázium Michala Kováča v Banskej Bystrici. Maturoval z jazyka slovenského, nemeckého, z matematiky a finančného manažmentu.

Po gymnáziu pokračoval v štúdiu na vysokej škole v Trnave na Univerzite sv. Cyrila a Metoda, ktorú ukončil titulom bakalár – v obore aplikovaná matematika.

Peter Boroš je však hlavne profesionálny športovec, futbalový brankár a svoju hráčsku kariéru začal v FK DUKLA, a. s. Banská Bystrica, kde trénoval od svojich 6-tich rokov. Od júla 1999 už hral medzi mužmi a to do roku 2001. V januári 2002 dostal angažmá do Maďarska – Nyiregyháza Spartacus Football Club, kde pôsobil do júna 2003. Za najväčší úspech v športovej kariére je potrebné považovať jeho nomináciu do Slovenskej reprezentácie v rokoch 2000 – 2002. Od júla 2003 po súčasnosť pôsobí znova v materskom klube FK DUKLA, a. s. Banská Bystrica stále ako

profesionálny futbalový brankár a zároveň už od júla 2013 aj ako tréner brankárov pri kategórii mladších a starších žiakov (U12 – U15). Je držiteľom licencie tréner brankárov „A“ a licencie UEFA „A“. Svojím profesionálnym prístupom dosahuje plnohodnotné športové výkony. Je verný banskobystrickému futbalovému klubu napriek tomu, že v súčasnosti klub zápasí s problémami a chce mu aj naďalej pomáhať.

Vo voľnom čase sa venuje svojej rodine, hlavne deťom, ktoré tiež vedie k športu.

Navrhovateľ: PhDr. Stanislav Mičev, PhD

Kategória – kolektív

18. Vydatelstvo AB Art

Vydavateľstvo AB ART press sa od svojho vzniku roku 1990 špecializuje na tvorbu a vydávanie obrazových publikácií. Za štvrt' storočie svojej existencie vydalo 127 publikácií o Slovensku, hradoch, mestách, horách, národných parkoch, kultúrnych a technických pamiatkach. Z tohto počtu bolo 8 publikácií o Banskej Bystrici.

Po vzniku novodobej Slovenskej republiky vydali prvú reprezentačnú knižku o novom štáte, ktorá suplovala vtedy ešte neexistujúcu štátnej propagáciu. Knihy z vydavateľstva AB ART press dodnes využívajú rôzne firmy, vládne i mimovládne organizácie na prezentáciu v zahraničí. Touto cestou sa publikácie z Banskej Bystrice dostali do mnohých krajín. Ako darček ich dostali prezidenti, premiéri, následník britského trónu a vo vydavateľstve opatrujú fotografiu ako ich knihu drží v ruke Ján Pavol II. V roku 2010 vydalo vydavateľstvo vo svojej edícii 1.diel knihy Ako sme tu žili, o Banskej Bystrici. Obrazovo – textové publikácie tejto edície slovom i fotografiemi vracajú čitateľov, rodákov i obyvateľov nášho mesta do 20. storočia, najmä do jeho druhej polovice. Autentické výpovede a spomienky autorov dopĺňajú dokumentárne i reportážne fotografie z ich rodinných albumov.

Posledná kniha tejto edície Banská Bystrica získala pozornosť návštěvníkov nedávnej knižnej výstavy a veľtrhu Bibliotéka 2015, kde ju jubilujúce vydavateľstvo predstavilo slovenskej verejnosti. Kolektív redaktorov vydavateľstva AB ART press a stálych autorov edície kníh o našom meste tvoria: Ing. Vladimír Bárta, Vladimír Barta, Mgr. Martina Bártová, Ing. Jozef Bacúr, Ing. Július Burkovský, Karol Demuth, Katarína Izáková, Igor Kasper, Pavol Mária Kubiš, MUDr. Karol Mika, MVDr. Vladimír Pauliny, Miroslav Sedláček a Róbert Strieš.

Navrhovateľ: Martina Bártová

19. The Electric, hudobná skupina

Bankobystrická bigbítová skupina The Electric je nominovaná za nadčasový priekopnícky počin v oblasti slovenskej populárnej hudby. Jedna z prvých bigbítových skupín Slovenska i v rámci Československa. Skupina pôsobila v piatich zostavách. V 60-tych rokoch prispela k zviditeľneniu Banskej Bystrice na mape slovenskej populárnej hudby. Vznikla v októbri 1963 a jej zakladateľom a kapelníkom bol študent vtedajšej spojovej priemyslovky Viliam Šopoň. Pôvodné skladby The Electric sú nadčasové, dnes už „zľudovelé“. V Banskej Bystrici žijú niektorí členovia legendy The Electric, napríklad Ladislav „Bóka“ Škoda, Jozef Melek i ďalší.

Navrhovateľ: Ing. Milan Lichý, poslanec MsZ v Banskej Bystrici